

Déli Hirnapj

REGISZTRÁCIÓ ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Bolváros,
Szabadság-utca 4. sz. • Telefon este 9 óráig 1-51, azon-
ként 21, vagy 1-2. sz. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 120 Lei, negyedévre 300 Lei, évi 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy esetleg egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS MEGJELENÍTŐ:

DR. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN: HAVI
BEFIZETÉSSEL havankint 60 Lei, negyedévre 240 Lei, évi 600
Lei, egész évre 1200 Lei. • KÜLFÖLDÖN: havi 120 Lei,
negyedévre 300 Lei, évi 600 Lei, egész évre 1200 Lei
és egyenlő értékű valuta

VI. ÉVFOLYAM * 259. SZÁM

TIMISOARA, 1930 NOVEMBER 13, CSÜTÖRTÖK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Nyílt harc Erdély és a Regát között mely a bánsági kormányzó- ság tegnapi gyűlésén rob- bant ki és elkeveredett fej- leményeket ígér, előrelátható vége pedig kormányválság vagy a kormányzóságok megszüntetése lesz

Néhány nap előtt olyan hír érkezett Bukarestből, hogy a kormányzóságokat megszüntetik, mert azok működése nem váltotta be a reményeket, melyeket hozzá fűztek. Maniu távozása óta mindgyakrabban bukkant fel ez a hír kormánykörökben és azzal indokolták, hogy az állami költségvetésben a tervezett öt milliárdos megtakarítást másként nem vihetik keresztül. A kormányzóságok létesítése ugyanis másfél milliárdos megterhelését jelentette a költségvetésnek. A gazdasági szakemberek tehát takarékosági okokkal támasztották alá a kormányzóságok megszüntetésének szükségét, míg politikai körökben nem csináltak titkot belőle, hogy ez nem egyéb, mint regionalizmus, mely megbontja az ország egységét. Ez az irányzat különösen azóta erősödött, mióta Mironescu lett Maniu helyett a miniszterelnök és a regátiak vannak megsemmisítő többségben a kormányban. Ennek tulajdonítható, hogy a kormányzóságok hatáskörét a mai napig sem állapították meg és költségvetésük sincsen. Ugyanesak ennek további következménye az is, hogy állandó hatásköri összeütközések bontják meg a kormányzóságok tevékenységét, amint azt szomorúan igazolja a legutóbbi temesvári incidens a közegészségügyi miniszteriummal. Az elmentét nem annyira személyi, mint annak az évtizedes antagonizmusnak nyílt harcban való kitörése, mely Erdély és a Regát között megvan. Ez jutott kifejezésre azon a gyűlésen is, amelyet Temes-Torontál, Krassó, Szörény, Arad és Biharmegye parlamenti képviselői tegnap tartottak a kormányzóságokon. Szenvedélyes hangú felszólalások igazolták, hogy megindult a nyílt küzdelem a kormány erdélyi és regáti politikuskai között. A kormány kebelében áll tehát a harc, amely — ha csak nem végződik ideiglenesen kompromisszumos fegyverszünettel — vagy a kormány bukásához vezet, vagy a kormányzóságok megszüntetése.

séhez. A tegnapi gyűlésnek ebből a szempontból sokkal nagyobb jelentősége van, mint azt a felszólalásokból egyedül sejteni lehetne. A harc meg-

Egyes miniszteriumok szabotálják a kormányzóságokat

Boicu Szevér kormányzó értekezletre hívta össze a kormányzóság megyéinek képviselőit és szenátorait, amely értekezlet tegnap délelőtt folyt le a kormányzóságon. A megbeszélés jelentős pontját a kormányzóságok működésének kérdése képezte. A tanácskozást Boicu Szevér nyitotta meg és rövid visszappillantást vetve a kormányzóság eddigi hét hónapos tevékenységére többek között a következőket mondotta:

— Európa közigazgatása beigazolta, hogy a centralisztikus rendszer nem képes modern közigazgatást megvalósítani.

A kormányzóságok létesítésével éppen az volt a cél, hogy ne Bukarest olvasson magába mindent, hanem az önkormányzat elvei jussanak a decentralizáció révén kifejezésre.

Arad, Temesvár, Nagyvárad nevét Európaszerte ismerik és nekünk éppen az önkormányzati elv alapján vigyáznunk kell arra, hogy ezek a városok ne veszítsék el jelentőségüket. Azonban — és ezt sajnálattal kell megállapítanom — a kormányzóságok nem fejthetik ki azt a működést, amelyre hivatottak. Amikor engem kormányzónak neveztek ki, egész sereg tisztviselőt adtak vezetésem alá, de csak papíron, mert ezeknek alig husz százaléka teljesít szolgálatot. Ha azt kérdezik, milyen eredménnyel dolgoztam eddig, kijelenthetem, hogy bizony sok ügyes bajos dolgot intéztünk el és hozzászoktattuk a polgárt ahhoz, hogy ügyei miatt ne kényszerüljön a fővárosba szaladni.

indult. A porondon Regát és Erdély viaskodik. Nézök az ország lakossága, mely érzelmei szerint reméli a maga jelöltjének győzelmét.

— De nem mulasztatom el kifejezésre juttatni azt sem, hogy néhány miniszterium, minden törvényes rendelkezés ellenére, majdnem azt mondhatnám — szabotálta a kormányzóságokat.

Igy például a pénzügyminiszterium még máig sem állította fel a kormányzóságon szolgálati osztályát, nem beszélve a közegészségügyi osztályról, amely ha meg is van, hét hónapja egyetlen iratot sem terjesztett elém aláírásra. Amikor megkérdeztem az osztályfőnököt, miért teszi ezt, kijelentette, hogy ez az utasítása van a miniszterétől.

— Ez a magatartás a kormányzóságok, illetve a decentralizáció elvét sérti. Maga a munkaügyi miniszter is elismerte, hogy az az eljárás, amelyet ez az ügyosztály tanusított, törvénytelen volt. Folytathatnám a panaszokat és kitérek esupán arra, hogy a kormányzóságnak nincsen még költségvetése sem.

— Így uraim ez tovább nem mehet. A kormányzóságok hatáskörét törvénnyel kell rendezni és ebben a kérdésben Maiorescu József dr. helyettes kormányzó által készített emlékiratot terjesztettem elő Bukarestben.

Mindenestre nagyon érdekes, hogy a bukaresti minisztereknek egyszerre mennyire szívükön fekszik a polgár és a kisember ügye és például a szegény tanítónak nyolc napos szabadságát is csak ők engedélyezhetik.

A kormányzóságnak létjogosultsága van, de a jogokat intézményesen kell biztosítani. Nézetem az,

hogy a miniszter intézze el a tárcájához tartozó államügyeket, készüljön a törvényjavaslatokra, a polgárság ügyes bajos dolgait pedig engedjék a decentralizáció elvén itthon elintézni. Ez a rendszer még a tervezett költségvetési megtakarítást is alátámasztja.

Jöjjön a harc!

— Kimondom nyíltan: készüljünk a haragra! Vádolnak bennünket regionalizmussal, vádolnak separatizmussal, vádolnak, hogy állam akarunk lenni az államban és vádolnak, hogy nem vagyunk száz százalékos románok, megbontjuk a kormányzósággal a nemzeti egységet. Mindennel vádolhatnak, csak ezzel nem.

Azt mondják, hogy buták vagyunk, nincsen tapasztalatunk, szervezetlenebbek vagyunk. Lehet. De ha valami szervezettséget akarnak bemutatni, akkor mégis hozzánk jönnek.

Mondjanak, amit akarnak, mi fejlődni akarunk, a korral kívánunk lépést tartani. Ehhez pedig szükséges, hogy pártunk, amely a decentralizáció elvét hozta magával kormányra és amely modern politikai hitvallásával modern országkormányzást visz keresztül, továbbra is a megkezdett úton haladjon.

Boicu ezután a kormányzóság fenmaradásának kérdését vitára bocsátotta. Az első felszólaló Roxin János dr. bihari képviselő volt. Szava nyílt beismerése volt annak, hogy a nemzeti parasztpárt erdélyi embereinek bizony sok szavuk nincsen Bukarestben. Magatartásunkat ebben a kérdésben — fejtette ki — végre meg kell határozni. Amíg az ellenzéken voltunk, állandóan harcoltunk a centralizmus ellen.

Kormányra kerülve, megcsináltuk a kormányzóságokat és valljuk be nyíltan, hogy azokban esalódtunk.

Forum Mozgó

Ma és a következő napokon
AL JOLSON
világhírű hangosfilm
SINGING FOOL
Az éneklő bolond (Warner-Bross-Vitaphon)
(Concordia-film, Brasov.)

Előadások naponként: 5, 7 és 9 órakor.
Minden d. u. 3-9-ig, valamint vasár- és ünnepnapokon d. e. fél 11 órakor mérsékelt helyárak.
Helyárak: a 3, 5 és 7 órai előadásoknál 40, 30, 20 és 15 lei a 9 órai előadásnál: 50, 40, 30 és 20 lei.
Jegyek naponta d. e. 9-12-ig és d. u. 2 órától bármely előadásra a Forum Mozgó pénztáránál előre is válthatók.
Buffet, dohányzóterem, ruhatár. Tel. 11-54

És megmondom azt is, hogy mi az oka ennek a csalódásnak. Amikor Vaida Sándor volt belügyminiszter elnöke mellett elkészítették a közigazgatás reformját, mi Erdélyiek és Bánságiak tapasztalataink alapján nagyon sok fontos és gyakorlati előterjesztést tettünk. De egyetlen előterjesztést sem vettek figyelembe. Mi az eredmény? A közigazgatási reform újabb reformra és módosításra szorul. A belügyminiszteriumban ismét bizottság dolgozza ki a reformot éppen úgy, mint az első szövegezés alkalmával. Okozta ennek, hogy kevés a szakember és előre megmondom, hogy a reformált törvény is hiányos lesz. Javasolom, hogy nevezzék ki a bizottságba Maioreseu helyettes kormányzót, aki alapos közigazgatási szakember és aki ismeri országárszeink viszonyait.

Ami pedig a kormányzóságokat illeti, inkább oszlassák fel azokat, ha nem adják meg azt a hatáskört és azokat a jogokat, amelyekkel az autonómia megkíván.

Javasolom, szólítsuk fel a kormányt, hogy teljesítse kívánalminkat, mert a jelenlegi helyzet rossz. Ha a kormány nem akar jönni adni a kormányzóságoknak, úgy térjen vissza a nyílt centralizációhoz, mert ez költségmegtakarítást is jelent és ne tartsa fenn a burkolt, de tehetetlen decentralizációt jelenlegi formájában.

Ezután következett volna a vita folytatása. Erről azonban nincsen alkalmunk tudósítást közölni, mert a felszólalások esetleges kényes természetére való tekintettel, felkérték a sajtó képviselőit, hogy távozzanak, bár a kormányzó félőrával előbb maga hívatta meg telefonon a gyűlésre a lapok képviselőit. Értesülésünk szerint a zárt tárgyaláson élénk vita tárgyát képezte a Bocu—Candea konfliktus is. Az értekezlet a Roxin dr. által kifejtett álláspont alapján a kormányzóságok további sorsa tekintetében határozati javaslatot fogadott el, amelyet a kormányhoz terjeszt fel.

A határozati javaslat a következő:

A bánsági kormányzóság szenátorai és képviselői 1930. november 11-én tartott értekezletükön egyhangulag kimondták, hogy a kormányzóságok fentartása mellett döntenek. A parlamenti képviselők ezen az értekezleten úgy döntöttek, közbenjárnak minden erjükkel, hogy a kormányzóságok teljes hatáskört kapjanak. Felhívják a kormány figyelmét arra, hogy a kormányzóságok teljes jogi hatáskörének megadása a decentralizáció révén szükséges és hivatott arra, hogy az egyes országrészeknek viruló fejlődést és egészséges autonómián alapuló polgári életet biztosítson. A bánsági parlament értekezlete felkéri a kormányt, hogy a közigazgatási törvény módosítását előkészítő bizottságba haladéktalanul nevezze ki a bánsági kormányzóság megbízottját is, aki az itteni helyzetet ismeri és jelenléte a bizottságban a törvény tökéletes voltának biztosítéka. A bánsági képviselők és szenátorok felhívják a kormány figyelmét arra, hogy a bánsági kormányzóságot érdeklő kérdésekben a kormányzóságon keresztül keresse az összeköttetést.

iratkoztak volna be és szülőikre egyenkint kétszáz lei büntetést vetett ki. A temesvári katolikus püspökség és a Magyar Párt nem nyugodott bele az iskola megfojtásába és először a temesvári iskola hatóságokhoz, majd pedig a miniszteriumhoz fordult. Jonescu Gyula dr. vármegyei szubprefektus utasította is nyomban a községi jegyzőt, hogy a szülőkre kiadott büntetéspénzek behajtásától tekintsen el. Tegnap pedig megérkezett a közoktatásügyi miniszter távirati rendelkezése a püspökséghez arról, hogy a megbuktatott tanulók újból vizsgázhatnak és hogy az iskola zavartalanul működhetik. Ez a rendelet a fibis magyarság körében nagy meglepetést keltett.

Elszöktette

Amerikába kisiát egy volt temesvári asszony

A temesvári rendőrség érdekes gyermekszöktetési ügyben indította meg a vizsgálatot. A rendőrségben megjelent Gyémánt Gáspár Tigris utcában lakó kárpitósmester és elmondotta, hogy hét éves Viktor nevű kisiát tegnap reggel Amerikába szöktették. Gyémánt mintegy nyolc évvel ezelőtt feleségül vette Niederkorn Terézt és a házasságból egy kisfiú született. A házastársak azonban öt év előtt elváltak és az asszony nemskóra Amerikába vándorolt ki. Gyémánt anya nélkül maradt kisiát akkor Lapos István Turulgyári munkáshoz adta gondozás végett és ezért tartásdíjat fizetett. A kisfiú szépen növekedett és most már az elemi iskola második osztályába járt. Időközben felesége többször írt Lapos Istvánnak és azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretné kisiát magához venni. A levelekről tudomást szerzett Gyémánt Gáspár is, de hallani sem akart arról, hogy fiát Amerikába engedje. A kis Viktor édesanyja akkor elhatározta, hogy a fiút kiszökteti. Szándékában segítségére volt Lapos Istvánné, akinek férje hosszas betegség után meghalt és ekkor elhatározta, hogy férje halála után ugyancsak Amerikában vándorol ki. A kis Viktor édesanyja hajójegyet és utiköltséget küldött Lapos Istvánnak, azzal a megbizással, hogy fiát hozza magával. Lapos Istvánné, miután butorát eladta, tegnap reggel a kis Gyémánt Viktorral együtt elutazott. Gyémánt Gáspár, aki a tervezett gyermekszöktetésről mitsem tudott, tegnap reggel elment Lapos Istvánné lakására, hogy fiát meglátogassa. Legnagyobb meglepetésére a lakást üresen találta és a szomszédoktól tudta meg, hogy Lapos Istvánné elutazott. Az apa azonnal a rendőrségre sietett és elmondotta a kalandos gyermekszöktetést. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

Zsombolyán és Csákován folytatta munkáját az agrárpanaszok orvoslására kiküldött bizottság

Az agrársérelmek megvizsgálására és orvoslására kiküldött bizottság ezen a héten folytatja munkáját. Letárgyalták a zsombolyai járás községeinek sérelmeit, másnap pedig a bizottság Csákován tárgyalta, ahol ugyancsak megjelentek a járásbeli községek panaszói, akik az agrárreform végrehajtása körül sérelmeket szenvedtek. A bizottsági tárgyalásokat mindkét helyen Boleantu Valér dr. vármegyei prefektus vezette és azokon a Magyar Párt képviselőjében Dadányi György titkár vett részt.

Zsombolya határában nincsen olyan föld, amely az igényjogosultak között kiosztható lett volna, mert a kisajátított Csekonics-birtok már Jugoszlávia területén fekszik. Magának a községnek is mindössze nyolcvan hold földje van, amelyből azonban Romániában csak harminc hold fekszik, a többi pedig már a jugoszláv határon túl van. Ezzel szemben az első kategóriába tartozó földigénylő — hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva — mintegy háromszáz van, köztük negyven magyar nemzeti-ségű.

Ezek között bajos lett volna fölösztani a harminc hold földet és arra különben is jogot formált a községben élő öt volt legionárius, a jegyző és négy másik társa.

Ezek egy csomó igényjogosulttal ívet irattak alá, amelyben azok kijelentik, tekintettel arra, hogy a harminc holdból alig morzsányi jutna egy-egy igényjogosultra. lemondanak a földről a község javára, hogy azon apaállatokat neveljen. A volt legionáriusok aztán beadványt intéztek a községi képviselőtestülethez, hogy a harminc holdat ossza ki közöttük. A Kartye-féle volt községi tanács, amely ismeretes arról, hogy a község javaival nem a leglelküsmere-

tesebben gazdálkodott, megszavazta nekik ezt a földet. Minthogy azonban a községben ez a dolog nagy visszatetszést szült, a legionáriusok újabb beadványban arra kérték a községet, hogy a föld helyett utaljon ki nekik háromszáz-ezer leit. Ez meg is történt és az öt legionárius a pénzt fölvetve és megosztozott rajta. A község így visszakarta a harminc hold földjét, de annak további rendeltetéséről még nem döntött.

Boleantu Valér dr. prefektus kijelentette, hogy keresni fog a vármegye területén rendelkezésre álló tartalékföldeket és azokból juttat majd az igényjogosultaknak.

Dadányi György magyarpárti titkár bejelentette, hogy az a hatszáz hold föld, amelyet tőle Mélynádáson kisajátítottak, nagyrészt még ma is parlagon hever és az erre a célra föl volna használható. A házhelyjogosultak azt a kérelmüket terjesztették elő, hogy házhelyeiket ne a vásártéren utalják

ki, mert ezzel elveszti a község a vásárok tartására szolgáló területet, hanem a gyárak közelében, ahol az igényjogosultak dolgoznak és ahol erre elég terület is van. A prefektus erre vonatkozólag ígéretet tett.

Csákován a bizottság a megszokott jóakarattal tárgyalta a földigénylők ügyeit.

Megható jelenete volt a tárgyalásnak, hogy Gyér község román agrárdelegátusa milyen melegen ekszponálta magát a községben lakó magyar igényjogosultakért.

A csákovai és jözsefszállási katolikus templomok és iskolák földigényét elismerte a bizottság, ezenkívül intézkedett, hogy a házhelyigénylők is megkapják a nekik járó telkeket. A bizottság ma Ujpeesen folytatja tárgyalásait, a jövő héten pedig Dettán jelenik meg és az ottani járás községeiben lakó földigényjogosultak sérelmeit vizsgálja meg.

Ismét keresztre akartak feszíteni egy magyar tannyelvű bánsági elemi iskolát

Megirtuk annak idején, hogy miképpen akarták elgáncsolni a fibisi katolikus felekezeti magyar tannyelvű elemi iskola működését. Az iskola a múlt esztendőben nyílt meg és mivel nem volt meg a nyilvánossági joga, a gyermekeknek az állami elemi iskola tanítóiból alakult bizottság előtt kellett vizsgáznok. Azonban nem a saját iskolájukban folyt a vizsga, mint azt a törvény előírja, hanem a gyermekeknek az állami elemi iskolába kellett átmenniök, ahol merőben idegen környezetben voltak, ami zavarólag hatott rájuk. Ezenkívül a bizottság igen szigorú volt és szándékosan olyan kérdéseket adott föl, amelyekre a gyermekek

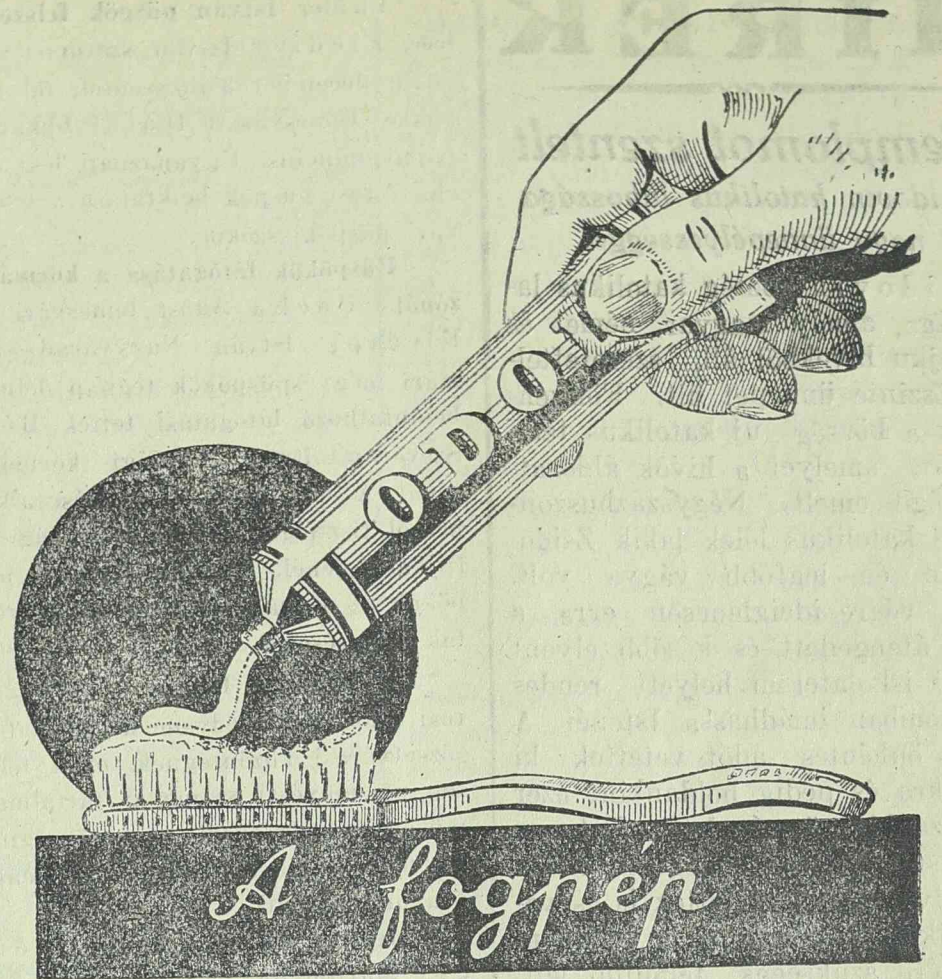
nem tudtak felelni. Ennek a különös vizsgáztatásnak az volt az eredménye, hogy a tanulók hatvan százaléka megbukott. Ezeket a tanulókat arra akarták kényszeríteni, hogy osztályt ismételjenek és kijelentették előttük, hogy most már az állami elemi iskolába kell beiratkozniök. Ennek az lett volna az eredménye, hogy a katolikus magyar iskola elnéptelenedett volna és nem tudta volna folytatni működését.

A szülők azonban a parancsnak nem tettek eleget, hanem gyermekeiket újra a katolikus iskolába iratták be. Az állami elemi igazgatója ezeket a gyermekeket azonban úgy tekintette, mintha nem

Temesvári cipészsegéd átszökött a határon és Magyarországon rablóbandát szervezett

Somogyi Bálint temesvári cipészsegéd a múlt esztendő tavaszán átszökött a határon Magyarországra és az Alföldön csakhamar rettegett haramiavezérré vált. Somogyi Bálint rablóbandát szervezett, amellyel végigportyázta az alföldi falvakat és tanyákat és mindenütt ellopta a keze ügyébe sett ingóságokat. A zsákmányban nem volt válogatós és gumiköpenyül abált szalonnáig mindent elvitt. Nem rettent meg attól sem, hogy a prédát erőszakkal vegye hatalmába és emberek kinzásától, ártalmazásától sem irtózott. Elretődött Tiszakürtre is, amely közből tudvalevőleg számos aszszony a szolnoki ügyészségen ülérzénmérgezés miatt. Kifürkésztek házait és az üresen álló lakásokat kifosztotta. Ebben a községen azonban rajtavesztett, mert megtudták, hogy ott tartózkodik és

Kerekes János esendőrőrmester és Antal András jegyzősegéd üldözőbe vették. Somogyi Bálint üldözőire tizenegy revolverlövést adott le, azonban ezek közül egyik sem talált. A két üldöző mindazonáltal nem hagyta abba az üldözést és sikerült is Somogyi Bálintot elfogni. Nemsokára aztán sorra egymásután kézre kerültek a vezér nélkül maradt cinkostársak is. A kecskeméti törvényszék Somogyi Bálintot három évi szigorított dologházra, Ladár Pált, a banda helyettes vezérét két évi fegyházra, a banda többi tagjait kisebb-nagyobb szabadságvesztésre ítélte. Az ügy most felebbezés folytán az ítélőtábla elé került, amely Somogyi Pál büntetését tíz évi szigorított dologházra, Ladár Pál büntetését három évi fegyházra emelte, a többiek büntetését pedig jóváhagyta.

Az elhibázott spórolás

amelyet Vidrighin a vasutnál bevezetett, hasonlít a visszafelé elsült puskához

A takarékoságnak csakis ugyan értelme, ha helyén alkalmazák. De hogyha az egyik oldalon életbe léptetett takarékoság a másik oldalon csak bajt és kiadást eredményez, akkor olyan puskához, amelyik visszafelé sül el. Ilyen szerencsétlen takarékosági politika az, amit az államvasutaknál Vidrighin Sztán vezérigazgató léptetett életbe. Vidrighin mint nem szakember került a vasut élére és első kijelentése volt, hogy a nagy deficitet majd el fogja tüntetni.

Csinált is erre nézve különböző kísérleteket, azonban a végső eredmény az, hogy a deficit még nagyobb, mint volt.

Az általa kezdeményezett takarékosági rendszer egyik jelensége volt az, hogy számos vidéki vasuti állomást kiadóorségre degradált és azok vezetésével a volt állomásfőnökök helyett kiadóöröket bízott meg. Igaz, hogy a kiadóörök fizetése jóval kevesebb, mint az állomásfőnököké, de viszont az általuk végzett munka is ilyen arányú. Ezek a kiadóörök azonban a rájuk váró számadási munkálatoknak sem tudnak megfelelni és ennek következtében már több kiadóöröt fel kellett váltani. Soknak a számadásait és irodai munkáit a szomszéd állomásoknak munkával tulterhelt főnökei kénytelenek véggezni. Pénztárkezelésük rettenetes munkát ad rendszerint az ellenőrző tisztviselőknél. Vannak állomások, ahol a személyzetet annyira apasztották, hogy az állomásfőnöknek hónapok óta egyfolytában negyvennyolc órai szolgálatot kell véggeznie, amely után huszonnégy óras szabadság következik. Ilyen állomások például a Temesvár-Resicai vonalon Monion és Kolcán. Ezek az állomásfőnökök már számtalanszor kértek segítséget, azonban hiába.

Amíg azonban az állomásokon így takarékoskodnak a személyzettel, addig másutt szaporítják azt.

A temesvári vasutigazgatóság forgalmi osztályánál hajdan csak egy felügyelő volt, ma pedig három van.

Vidrighin rezsime óta a vasuti pénztárszámadásoknál egy csomó új nyomtatványt hoztak be. Azelőtt ezekhez a számadásokhoz alig néhány nyomtatvány kellett, ma ellenben egész sereg ilyen nyomtatványra van szükség. Eltekintve attól, hogy ez a többletgyomtat-

vány a vasutnak évente sok milliójába kerül, az alkalmazottak munkája is iszonyuan megszorodik. A sok nyomtatványon szereplő rengeteg szám azonban mégsem apasztja a deficitet, hanem csak növeli azt. A vasut deficitje majd apadni fog, ha Vidrighin vezérigazgató és még egy csomó drága ember távozik az államvasutak éléről.

A Gyapjuipar munkásai nem fogadták el a bérredukciót és proklamálták a sztrájkot

A Gyapjuipar igazgatósága magáévá tette Botte György munkaiügyi vezérfelügyelő javaslatát, hogy a husz százalékos bérredukció három hónap alatt történjék meg, azonban ezt az ajánlatot a munkások nem fogadták el és tegnap reggel nem vették fel a munkát. Tegnap délután gyűlést tartottak, amelyen az általános sztrájk mellett foglaltak állást. A gyűlésről a munkaiügyi vezérfelügyelő jelentést adott a kormánynak, aki a rend biztosítására és fentartására a legszigorubb intézkedéseket tette és bármilyen tüntető jellegű gyűlést a legszigorubb betiltott. Hír szerint a munkások

ma délelőtt a többi temesvári ipari üzemek kiküldötteinek bevonásával újabb gyűlést akartak tartani és az általános sztrájkot kívánják proklamálni. Bocu kormányzó intézkedése alapján semmiféle összejövetelt tartani nem lehet, hanem a konfliktust, amely a Gyapjuipar igazgatósága és a munkásság között keletkezett, csakis törvényes uton, a munkaiügyi felügyelőség közbenjöttével lehet elsimitani.

A Gyapjuipar igazgatósága hirdetményt bocsátott ki, amely szerint mindazokat a munkásokat, akik november tizenhetedikéig munkahelyükön jelentkeznek, minden további nélkül visszafogadja.

Két listán küzdenek a temesi orvosok a jövő héten végbemenő orvoskamaraival választáson

Kedden, november tizennyolcadikán délelőtt megalakult a temesi orvoskamara. A megalakulást harcok előzték meg és ennek tudható be a többszöri elhalasztás is. Most már egész bizonyos, hogy a választáson két lista küzd egymással és a jelölések tekintetében a kisebbségi orvosok is két csoportra szakadtak. A szembenálló felek mindegyik listán három helyet biztosítottak az öt közül a kisebbségi orvosoknak. A kamara elnöke román orvos lesz. Az egyik listán a román orvosok közül értesüléseink szerint

Neagoe Oktávia dr és Craciun György dr. főorvosok szerepelnek, míg a kisebbségiek részéről Pór Dezső dr., Hoffmann Miklós dr. és Mrazec Viktor dr. orvosokat kívánják jelölni. A másik lista élén Gabor Liviusz dr., a temesmegyei orvosszövetség elnöke a listavezető. Kivüle még egy román orvos foglal helyet. Ezen a listán szereplő három kisebbségi orvost nem jelölték meg, hanem azokat veszik a listára, akiket a kisebbségi orvosok blokkja ajánl. Kétségtelen, a választási küzdelmet a

többségben levő kisebbségi orvosok döntik el és az ő magatartásuktól függ, vajjon melyik lista győz. A november tizennyolcadiki választást heves agitáció előzi meg.

Megalakult

Bratianu György temesi hiveinek vezetősége

A Bratianu György vezetése alatt álló liberális párt temesi szervezetének végrehajtó bizottsága tegnap tartotta alakuló ülését. Az ülésen nyolcvannégy falusi szervezet kiküldöttei, tizenhat vidéki intellektuel, Temesvárról pedig harminc vezetőségi tag vett részt. Coste Gyula dr. elnökölt, akit a párt szeptember tizenkettediki temesvári kongresszusa választott egyhangulag elnöknek. Coste üdvözölte a megjelenteket, majd megválasztották a párt tisztikarát. Alelnökök Ghetia János dr. buziási főesperes és Selegianu Liviusz dr. temesvári főorvos lettek. Főtítkárrá Miclea Romulusz dr. temesvári ügyvédet választották meg. Pénztárnok Albu Ádám nyugalmazott főszolgabíró lett, míg a tanulmányi bizottság és a klubelnök tisztségével Stancescu Konstantin dr. temesvári műegyetemi tanárt ruházták fel. Ezt követően Coste Gyula dr. ismertette a politikai jelenlegi helyzetet és további kitartó propagandamunkára szólította fel a végrehajtó bizottság tagjait. Utána Ghetia János dr., Selegianu Liviusz dr., Stancescu Konstantin dr. és mások szólaltak fel és megköszönték a beléjük helyezett bizalmat.

A MAGYAR OLCSÓSÁGI HULLÁM. Budapestén néhány hét előtt megindult az olcsósági hullám. Először a pékek közül kezdtek meg egyesek az árak leszállítását, utánuk más iparosok követték a példát. Most már a cipészek is egymásra licitálnak az olcsó árakkal. Egy Nagymező-utcai cipőkereskedő hirdeti, hogy nála a női cipő 11 pengő 80 fillérbe, a férficipő pedig 14 pengő 80 fillérbe kerül az eddigi 18 és 20 pengős ár helyett. A kereskedő hirdetésében kijelenti, hogy a cipő saját műhelyében készül csupa magyar anyagból és azért tudja azt olyan olcsón adni.

HIREK

Templomot szentelt Zsidovin katolikus lakossága nagy ünnepélyességgel

Zsidovin község katolikus lakossága, amely magyar, német és tót ajku hivekből áll, szeretetteljes, őszinte ünnepet ült. Fölszentelték a község új katolikus templomát, amelyet a hívők áldozatkészsége emelt. Négy százhuszonkilenc katolikus lélek lakik Zsidovinban és legfőbb vágya volt, hogy végre ideiglenesen erre a célra átengedett és később elvont állami iskolaterem helyett rendes templomban imádhassa Istenét. A hívők önkéntes adót vetettek ki magukra és pedig holdankint ezer és házankint ötszáz leit. Ezt az adózást kétszer megismételték, ezenkívül még gyűjtöttek is és végül sikerült összehozni a templom építésére szükséges félmillió leit. Az új és tetszetős templom most őszre készült el és a lakosság örömmel várta fölszentelését. A fölszentelésre Pacha Ágost püspök érkezett a községbe, akit Wegling János kanonok és Willjung Mihály titkár kísérték. Ott volt ezenkívül Lischerong Mátyás resicai esperesplébános, továbbá Lindner Vendel temesvári tanulmányi felügyelő. A püspököt az egész falu a vasuti állomáson várta és körmenetben kísérte a faluba. A menet először a püspök kívánságára a temetőbe ment, ahol Pacha püspök beszédet és imát mondott a község halottaiért. A püspököt azután Spirek Lipót egyházközségi elnök házába kísérték szállására. Este a falu ifjúsága lampionos szerenádott adott a vendégek tiszteletére. A másnapi templomszentelésre egyházi zászlók alatt körmenetben jöttek el az érszegei és izgári magyarok, megjelentek ezenkívül katolikus hives nagyszámban Füzesről, Királykegyéről, Románboksánból, Boksánból, Resicáról és más községekből is. A templomszentelést nagy papi segédlettel Pacha Ágost püspök végezte, majd Wegling János kanonok beszédet mondott. A püspök azután megáldoztatta a nagyszámu hívőket, akik előzetesen elvégezték a szent gyónást. Mise után ötvenhárom gyermek járult a bér-málához. Délben Spirek Lipót hitközségi elnökkel ebéd volt, amelyen résztvett Pacha püspökkel az élén a papság, az egyháztanács minden tagja, valamint a községi előljáróság. Délután a püspök kíséretével elutazott és az egész lakosság kísérte ki az állomásra.

— **Károly király karánsebesi látogatása.** Károly király — mi-ként megirtuk, — csütörtökön Karánsebesen résztvesz az Astra köz-művelődési egyesület közgyűlésén. A király a Simplon-vonattal érkezik és az állomáson ünnepélyesen fogadják. Az Astra közgyűlése után bankett lesz, a király fogadja az előkelőségeket, majd este visszautazik Bukarestbe. A rend fentartásában való segédkezésre Temesvárról Kántor Antal rendőrbiztos vezetésével harminc rendőr utazik Karánsebesre.

— **Fiedler István püspök felszentelése.** Fiedler István szatmári püspököt december 8-án szenteli fel püspökké Temesvárott Dolci bukaresti pápai nuncius. Ugyanaznap lesz Pacha Ágost püspök beiktatása a temesvári püspöki székre.

— **Püspökök látogatása a kormányzónál.** Pacha Ágost temesvári és Fiedler István Nagyvárad—szatmári megyéspüspökök tegnap délután bemutatkozó látogatást tettek Boeu Szevér miniszter, bánági kormányzónál. A két püspök kinevezése alkalmából tisztelgett a kormányzóság politikai fejeinél. A miniszter és a püspökök az aktuális kérdésekről folytattak eszméserét.

* **A Terminus Bár,** amely világvárosi műsorával kedvenc helye volt a józsefvárosi közönségnek, most teljesen új, művészi számokat tartalmazó műsorral kedveskedik a közönségnek. Az új novemberi műsor feltizenkét órákor kezdődik.

— **Metzger Márton névnapja.** Metzger Márton dr. józsefvárosi esperesplébános tegnap ünnepelte meg névnapját. Előző este a Temesvári Dal-kör Braun Dezső karnagy, az egyházi énekkar pedig Szegő Ferenc karnagy vezetése mellett adott szerenádott a népszerű esperesplébánosnak, akit Braun Dezső és Szenetra József köszöntöttek föl. Tegnap számosan ke-resték föl Metzger Márton drt és üdvözléseikkel halmozták el.

MEGNYILT Józsefv., Bem-u. 22. sz. a., a postaépületben „ALICE” nőikalap-szalon
Mindennemű nőikalapok nagy választékban. Atalabítások olcsón vállaltak.

— **Mironescu felveti a bizalmi kérdést.** A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa Bukarestben konferenciát tartott, amelyen a miniszterelnökön kívül a kormány több tagja is résztvett. Elhatározták, hogy fölvilágosítják a közvéleményt a költségvetésben szükséges takarékoságról. A jövő vasárnap ebből a célból Bukarestben népgyűlést rendeznek, a rákövetkező vasárnapon a kormányzóságok székhelyén, a harmadik vasárnap pedig a megyeszékhelyeken lesznek ilyen népgyűlések. Elhatározták, hogy megtorlást alkalmaznak azokkal szemben, akik szembehelyezkednek a párt elnökségével. Mironescu a parlament ülészakánának elején fölveti a bizalmi kérdést, amelyre névszerinti szavazást kér.

* **Kemény dr. nőorvos** a berlini Charite nőiklinika volt orvosa, rendelőjét II., Andrassy-ut 24. sz. alól Belvaros, Jenőherceg-tér 5. sz. (Agrárpalota) alá helyezte át. Telefon 21-31. Elektrotherápia, diathermia.

— **Politikai izgalom a bolgár király házassága miatt.** Szófiában ma ülése először a parlament Boris király házassága óta. A parlament igen viharosnak ígérkezik, mert valószínű, hogy az ellenzék izgalmas interpellációkat intéz a kormányhoz az ortodox vallású király és a római katolikus hercegnő házassága miatt. A szociáldemokraták fölvetik a kérdést, hogy minő lesz a születendő trónörökös vallása.

— **Cigánybáró.** A Bánági Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői november 18-án kedden és november 19-én szerdán este félkilenckor a városi színházban eljátszák a Cigánybáró operettet. A főbb szereplőket már közöltük. A darabot Bakos László rendezi, a táncokat Begovics Emil, az énekszámokat Joszt Géza tanította be. Jegyek elővételben Rudas Jenő ügyvezető elnöknel Hunyadi-ut 14. szám alatt, Tóth János pénztárosnál, az egyesület minden tagjánál és az előadások napján a színházi pénztárnál kaphatók.

* **Szobrászok, asztalosok, kovácsok, lakatosok, bádigosok részére szerszámok, továbbá épület- és butorveretek** leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

— **Elmes készülék a repülőgépeken.** Newyorkban egy idő óta sikeres kísérleteket folytattak arra nézve, hogy a repülőgépek függőlegesen emelkedhessenek föl minden nekifutás nélkül és ugyanez függőlegesen ereszkedhessenek le. Ehez mindössze egy elmes készülékre van szükség, amelyet a repülőgép szárnyaira erősítenek. Londonban most elhatározták, hogy ennek a szerkezetnek a fölhasználásával légitakszikat hoznak üzembe, amelyek London és a craydoni repülőtér között fognak közlekedni.

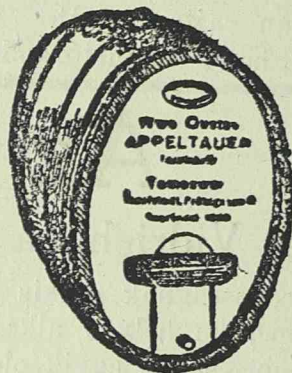
* **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43. (bemenet a Jósika-utcában) kronométerkészítőnél megjavíttatja.** Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

Vannak Önök rheumászertől fájtatói?
Avagy gyorsan fárads és boka-ban duzzadt, avagy ferdült a lába egy csúszkázó gipszgyanús után
Ludfalpbetétet
SZÉKELY B.
Ortopédiai PROTÉZS készítő
Timisoara, III., Masul-tér 1. sz.

Kérdezz meg a ház orvosod.
Műtét, műanyag ortopediai készítmények, mankák, botok, sérülték karkötők gyártása

ÖZV. APPELTAUER CUSZTAVNÉ
HORDÓGYÁRA
Temesvár-Józsefváros, Pröbl-utca 6.
Telefon 907 Alapítva 1880

Elsőrendű új hordók és kódnak egy-szintén hus- és képosztakadnak hasi-tott ügylépből minden nagyságban állandóan raktéron.
Gyárberendezések és raktárhor-dók különleges készítése.
Javításokat azonnal elvégezték.
Szolid árak.
Elsőrendű kivitel.
Többzetörösen kiutaltva.

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20% engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek.

Legolcsóbban

nálunk élkezzhet mert olcsó árainkból külön kedvezmény-képpen (P. 1'50-es menfüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral

Magyaros vendégszere-ttel várjuk családi szállodánkban. Park Nagyszállóda, Budapest VIII., Baross-tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

Közismert, aranyárgára füstölt

angol bücklingjeink

mától kezdve

csak 11— leibe

kerülnek.

Mindenütt kaphatók.

„KALLA” Halkonzervgyár

A király egyesíteni kívánja az ország összes erőit az ujjáépítés munkájában

A politikai élet szenzációja az, hogy Dumitrescu, Károly király magántitkára, tegnap délelőtt felkereste Bratianu Vintilát, Argetoianut, Duca-t és Goga Oktáviánt, akinek átnyújtotta az uralkodó levelét. A levélben a király azon kívánságának adott kifejezést, hogy Románia talpraállításának érdekében az összes pártok egységes működése megvalósuljon és ezért felkéri a pártok vezéreit, hogy a parlament munkájában vegyenek részt. Bratianu Vintila kijelentette Dumitrescu előtt, hogy mindenben az uralkodó rendelkezésére áll, hajlandó bármikor királyi kihallgatáson kifejezteni álláspontját a különböző kérdésekben. Duca sem adott határozott választ arra nézve, hogy visszatér-e a parlamentbe, vagy

sem, csak annyit mondott, hogy Károly királynak rendelkezésére áll. Mivel Averescu marsall még nem érkezett vissza Kolozvárról, a király titkára később kéri fel a marsallt.

A lapok élén kommentálják a királynak ezen lépését és dicsérik az uralkodót, aki minden lehetőséget elkövet, hogy az ország erői az ujjáépítés munkájában állítsák vissza az együttműködést. Minthogy a pártvezérek annak idején hajlandóknak mutatkoztak a koncentrációs kormányban való részvételre, kétségtelen, hogy most sem utasítják vissza a királynak azt az óhaját, hogy tanácsaikkal és kritikájukkal segítsék elő a kibontakozást. A lapok attől tartanak, hogy a liberális pártban éles vita lesz ezen kérdés körül.

— **A vasutasokat nem bocsátják el.** A tisztviselői fizetések redukciójával kapcsolatban az államvasutak úgy döntöttek, hogy egyetlen tisztviselőt sem bocsátanak el, hanem azokat, akiket B. listára tettek, decembertől kezdve csak husz napon át foglalkoztatják és ennyi időre kapnak fizetést.

— **A Bánság legrégebbi dalárdája Temesvárott.** Amint értesülünk, a 65 éves fényes multia visszatekinthető Fehértemplomi Szerb Dalárda fegyelmezett vegyes kara november 22-én a temesvári Szloga dalegylet által adandó hangversenyen nívós dalestélyt rendez. Városzerte nagy érdeklődéssel várják a fehértemplomiakat.

már

— **Autóbusz beleszaladt egy tehervonatba.** Ploesti közelében egy autóbusz, amelyben tizennyolc utas volt, az egyik vasúti átjárónál tehervonattal ütközött össze. Az utasok közül nyolc nyomban meghalt, a többi tiznyolc súlyosan megsebesült. Megállapították, hogy a sorompó nem volt leeresztve.

— **Vádaskodik a bihari prefektus.** A biharmegyei tanács most tartotta ülését, amelyen Kövér Gusztáv magyarpárti megyei tanács tag interpellációt intézett a prefektushoz a községi tanácsválasztások ügyében beadott felebbezések szándékos elhuzása miatt. Popovici Péter prefektus válasz helyett sokkal kényelmesebbnek találta, hogy a Magyar Párt bihari tagozatát a megye bolsevizálásával vádolja meg. A magyarok tiltakoztak, de a megyei nagytanács ennek ellenére is úgy határozott, hogy a Magyar Párt ezen eljárását megbélyegzi. Miután a közvetítő tárgyalások nem vezettek eredményre, a prefektus nem volt hajlandó vádját visszavonni, a magyar tanács tagok testületileg kivonultak, az esetet bejelentették a Magyar Párt központjának és az ügyet minden valószínűség szerint bíróság elé viszik.

VEGYEN CLUJI MENTŐSORSJEGYET

100 — leért 1 milliót nyerhet.
Huzás 1930 december 21-én. Nyereményeket a BANCA ALBINA temesvári fiókja fizeti ki.
Hivatalos nyereményjegyzéket a temesvári lapok közölni fogják.
Vidéki rendeléseket darabonként 100 — lei és 17 — lei portó előzetes beküldése ellenében a Sorsjegytroda Cluj, Str. Memorandului 16 és a bánáti főmegbízott REITTER Ernő, Timisoara, József-tér 4 eszközölnék.

HÁBORURA KESZÜL A SZOVJET.
A Morninpost értesülése szerint a szovjetkormány az orosz—lengyel és az orosz—finn határok mentén levő erőit lázasan erősíti és azokban csapatokat von össze. Arról beszélnek, hogy ezek az intézkedések nem védelmi célzatúak, hanem azért történnek, mert az oroszok nagy háborúra készülnek. Szovjetkörökben azt beszélnek, hogy ennek a háborúnak a célja Varso, Berlin és Páris proletáriátusának felszabadítása.

— **Kivivják Szlovenszko autonómiáját.** Kassán a felvidéki magyar keresztényszocialista párt négyülést tartott, amelyen Szüllő Géza dr. mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy Csehszlovákiában azokat a szerződéseket, amelyek a kisebbségek politikai és kulturális jogait biztosítják, alig egy ezrelékben tartják csak be. A Felvidéken ezer esztendő óta a magyarok, tótok és németek testvérek voltak a becsületben és önzetlenségben, egymás támogatásában és egymás megbecsülésében. Most azonban a cseh kormányzat éket akar közéjük verni. De ezt fölismerték és azért a két magyar párt, továbbá a németek, tótok és ruszinok elhatározták, hogy blokkba tömörülnek és kivivják Szlovenszko autonómiáját. Szüllő Géza dr. azután szólt a békeszerződés szükséges revíziójáról és hangsúlyozta, hogy ezt csak a prágai sajtó elleni hevesen, pedig Masaryk elnök maga sem tartja kizártnak a revíziót. Az igazság — fejezte be szavait Szüllő — a mi oldalunkon van és küzdeni is fogunk érte.

— **Földrengés.** Bukarestben, tegnap reggel hét órakor gyenge földrengés volt, amelyet a lakosság nem érzett. Csak a szeizmograf jelezte a földrengést.

* **Adók és illetékekkel mindenkinek sok baja van és ezen kívánt segíteni a most megjelent Szigethi-féle „Adók és illetékek dióhéjban“ táblázata, melyben az összes állami, utadó, fizetések adója, váltó, okmánybélyeg és postatarifa, betegsegélyző illetékek bennfoglaltnak. Ára 40.— lei és kapható az ország összes könyvkereskedéseiben, tőzsdékben és lapárusítóknál.**

előfizetést?

— **A lémszervezet tagjai bíróság előtt.** A nagyarányú kémkedési ügyben a hadbíróság vizsgálóbírója a vizsgálatot befejezte és az iratokat a katonai ügyészséghez tette át a vád irat elkészítése végett. Valószínű, hogy decemberben már főtárgyalás lesz ebben az ügyben.

Tekintse meg

csodaszámba menő keleti perzsaszőnyegeimet, nagyevű mesterek festményei, művészi facsillárok, ékszerek, ezüstök, műtárgyak, antikbutorok olcsón részletre

STERNBERG

Kényelmesen, olcsón és jól
Nagyváradon csak a

METROPOL

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, ujjonnan alakított szoba. Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autó várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

SAKK — A RESZEGEKNEK.
Londonban két sakkozó érdekelt játszott. A sakkasztal egy szoba linoleum padlója volt, melynek kockás mintázata van. A sakklfigurákat itallal feltakarított helyettesítették. Sűrű levegek voltak a parasztablák, cherry brandys üvegek a futók, burgundi palackok a lovak, rajzai borral telt palackok a bástyák és a királyt és királynőt mindkét oldalon egy-egy üveg üveg helyettesítette. A játéklehetőségek közé tartozott az, hogy az a játékos, aki valamely figurát kiütött, köteles volt azt azonnal kiutalni. A játék kora délelőttől késő éjjelig tartott, de nem ért véget, mert az egyik játékos ökrészeg lett és nem tudta a játékot folytatni. A játék díja ötven font volt, amelyet a bíráló bizottság a másik játékosnak télt oda, pedig az olyan kevés figurát ütött ki, hogy alig egy leveget volt becsipve.

— **Mammuth-fizetéseket.** Több napokban az ellenzéki sajtó heves támadások jelentek meg a nemzeti állami vállalatok vezetői ellen. A fizetéseivel kapcsolatban. Most maga Voicu Nitescu gazdasági miniszter megállapította, hogy a posta, távirás, monopóliumok fizetése meghaladja a havi 1000 leit. Hír szerint a miniszter javaslatot terjeszt a törvényhozás elé, hogy a legmagasabb állami havi ötvenezer lei lehet.

Megújította

— **Párisban öngyilkos romániai fiatalember.** Párisban a Saint Claude-ban egy fiatalember revolverrel önmagát megölt. A halál oka ismeretlen. A halál hírére a hatóságok követelték el. A nála találtak szerint az illető Schattner Lipót huszonnyolc esztendősen, alacsony, Temesvárott több családban van, akiknek egyes tagjai Párisban tartózkodnak. A halál híre Lipót azonban Temesváron ismeretlen.

— **Utazás mindenkinél tudni kell, hogy a városi Várady-kabarában az ünnepi pont 9 órakor kezdődnek. A program új attrakciók. Hetenként két előadás és 12 magánszám.**

— **Elhunyt ezredes.** Manciu Tatyana ezredes, ötvennyolc éves korában meghalt. Az elhunyt ezredes és nagyszámu rokonság gyászgyűlése holnap délután négy órakor lesz az Ormos-utca 10 számú házban levő gyászszobában.

— **Ételtek figyelmébe.** A józsefvárosi és szonozó-csarnokban (Károly-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetésével előrangú ebéd, 4 fogásos menü 40 lei. A mai szerdai menü a következő: burgonya leves, borsó piré, sült és máglya rakás. Abonoma és vacsora 1500 lei!

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Di György, Toek Rozália. Meghaltak: Craciun Paraschiva 20, Budin Eszter 67, Seibel Zsuzsanna 41 és Arzen 44 éves korában.

— **Magyarországi óriási csatahajót rendeztek.** Glasgowban a Jarrow-féle csatahajó építésében most van készülődésben egy új torpedóromboló, amelyet Jugoszlávia rendelt. A hossza 371, a szélessége 35 láb lesz. Vízkiszorítása kétszáz tonna és gépei negyvenhárom lóerőt képviselnek.

— **Ünnepély a zsidó aggok házában.** A zsidó nőegyletek aggok házában gondnoki bizottsága az intézet egy éves fennállása alkalmából e hó 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a belvárosi zsidó hitközség nagytermében gyűlést tart, amelyre az intézet minden jóakaróját ezúton meghívják. A gyűlés után félegy órakor a gyárvárosi Mező-utca 26. szám alatt levő aggok házában megtörténik a Vértess Adolf dr. szoba felavatása és az emléktábla leleplezése.

* A **Palace csodabár** berendezése tüneményes látványosság, műsora szenzáció, hangulata vidám és kedvfasztó.

— **Szerencsétlenség tolatás közben.** Tegnap reggel a józsefvárosi Pályaudvar-soron a Friedrich-féle gépgyár előtt tolatás közben szerencsétlenség történt. Az állomás területéről a Műmalom részére gabonával telt vasuti kocsit vontattak ki. Eppen akkor hajtott a sineken keresztül Szilágyi Péter Zrinyi-utcai lakos a kocsijával. A mozgásban levő vasuti kocsi összeütközött Szilágyi Péter kocsijával és azt darabokra törte. Az összeütközés következtében Szilágyi Péter leesett a kocsiról és a fején megsérült. A mentők nyújtották az első segélyt és lakására szállították.

Fényképezőgépek
óriási választékban 400 leltől kezdve, kedvező részletfizetésre képes árjegyzék ingyen és bérmentve
RECTA fotó-szaküzlet. Temesvári 1., Hunyadi-utca
Telefon: 183.
Előhívás, másolás 8 órán belül.

— **Megvárakoztatott egy királyt.** Az orosz szovjet Stockholmba ki nevezett követe, Alexandra Kolontay asszony, a napokban adta át megbízó levelét a svéd királynak. A svéd sajtó élénk felháborodással tárgyalja most, hogy a szovjet követnő, aki szédítő eleganciával vonult be új állomáshegyére, még a svéd királyt is megvárakoztatta. Kolontay asszony Newyorkból került a stockholmi követség élére. Alig, hogy odaérkezett, megszállott a város legdrágább fogadóházában. A király udvari diszhintóját küldötte érte, hogy az ünnepélyes audienciára szállítsa, amint az szokás a svéd királyi udvarnál. A diszhintónak, amikor a szálló elé ért, még jó darabig várakozni kellett, hogy a követnő elkészüljön toalettjével. Így azután az audienciára is elkésve érkezett meg, ami nagy udvariatlanság számba megy. A királyi palota előtt XI. Károly korabeli börtükhözba öltöztetett gárda várta, azután az udvari marsall lépett elő és felvezette a követnőt a palota fogadótermébe. Drága csinosilla bunda volt Kolontay asszonyon, a mellére pedig szovjet-rendjelet tűzött ki. Maga a kihallgatás rövid volt és igen kínos. Kolontay asszony hosszú késése miatt.

— A **Zeirah Leányegylet** vezetősege értesíti a tagokat, hogy minden csütörtökön este hét órakor a Hunyadi-ut 15. szám alatt levő új egyleti helyiségben ülést tartanak. A tagok felkéretnek az üléseken minél nagyobb számban megjelenni.

* Ha Temesvárra jön, kérje minderről az ingyenes tájékoztatást (Csongrád utca Timisoara).

Igazságot kérnek a hadirokkantak:

A dantei borzalmakat szenvedett embereken segíteni kell

Az erdélyi és bánági katonai nyugdíjasok szomorú sorsát esetelte az a három tagból álló bizottság, amely tegnap a kormányzó-ság képviselőinek és szenátorainak értekezletén megjelent. Az értekezletet Bocu Szevér kormányzó nyitotta meg és rámutatott annak a szükségességére, hogy a kormányzóság olyan ügyekben, amelyek igazságos elintézését évek óta várják, magához ragadja a kezdeményezést. Ezután a világháború hadirokkantjai nevében a kiküldött bizottság tagjai esetelték, hogy a rokkanttörvény a volt osztrák-magyar hadsereg rokkantjait milyen mostohán kezeli. Kifejtették, hogy ma a száz százalékos rokkantoknak az illetményei havonta 70—100 leit tesznek ki. Váztették, hogy a rokkantak nyolevan százaléka nem is kap illetményt és kérték, hogy a kormányzóság parlamenti képviselői tegyék magukéva szomorú helyzetüket és hassanak oda, hogy a törvényt módosítsák. Zsarie György dr. képviselő és Bárdossy Ágost dr. szenátor azon a nézetén voltak, ha lehetővé tették az esküt nem tett tisztviselők utólagos esküjét, úgy revízió alá kell venni a rokkantkérdést is, hogy illetményeiket megkapják. Marsieu Jusztin dr. aradi pre-

fektus szerint Áradmegyében olykép támogatják a rokkantakat, hogy az adók külön egy százalékat szedték be és már egy millió hatszáz ezer leies alapjuk van erre a célra.

Hosszas vita fejlődött ki és a képviselők belátták annak a szükségességét, hogy még a költségvetés megszavazása előtt lépjenek akcióra, hogy a rokkantilletmények kifizetéséhez szükséges összeget a jövő évi költségvetésbe felfegyék. Amikor a küldöttség eltávozott, Bocu kormányzó emelkedett szólásra. Ezek a szerencsétlenek — mondotta — ma román állampolgárok. Ne keressük, hogy egészségüket melyik hadseregben veszítették el és a dantei borzalmakat szenvedett embereken segíteni kötelességünk. Ebben a kérdésben is az egyenlőség elve alapján kell állnunk és ha rossz a törvény, úgy módosítani kell. A képviselői és szenatori értekezlet végül Vlad Sándor nyugalmazott tábornokot, aradi szenátort bizta meg, hogy a rokkantaktól kapott adatok alapján készítse el a törvénytervezetet és azt parlamenti kezdeményezéséből még november hó folyamán benyújtják a törvényhozó testületnek.

— **Két veszedelmes betörő került a rendőrség kezére.** A temesvári rendőrség bünygyi osztályát bizalmas uton arról értesítették, hogy a gyárvárosi Muzslai-utca egyik házában gyanus egyének összejövetelt rendeznek. Gutu Atanáz, a bünygyi osztály főnökének rendelkezésére a detektívtestület több tagja megjelent a Muzslai-utcában és a házat körül fogva, sikerült két rovtott multu egyént lefogni, akiknek nevét a nyomozás érdekében nem közölték. Megmotozásuknál az egyiknél kilenc milliméteres töltött katonai revolvért találtak. Bevallották, hogy Temesvárott több betörést követtek el. Többek között betörték Kapler József gyapjuipari alkalmazottánál, akitől bór kabátot, aranyórát és különböző ruhaneműt loptak el. Taran Konstantin Vadászerdei uton levő villájából egy nagy fujtatót loptak. Betörték még a gyárvárosi KA-WE gumilerakatba is és onnan különböző gépszijákat vittek el. A betörőknek társaik is vannak, amelyek után a rendőrség erőlyesen nyomoz.

* A **DELI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a duna-parti Bristol szálloda hallijában.

— **Megállt az élet London utcáin.**

Londonban impozáns méretek között ülték meg a fegyverszünet megkötésének évfordulóját. Az utcai élet a flandriai pipaescok jegyében folyt le. Az emberek a kabátjukon flandriai pipaescot viseltek, amelyből ötven millió darabot adtak el. A király tábori egyenruhában jelent meg a yorki herceg kíséretében az ismeretlen katona sirja előtt és nagy koszorut tett le. A parlament órája, a híres Big-Ben elütötte a tizenegyvet és

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

abban a pillanatban ágyulövés dördült meg. Ez jeladás volt arra, hogy minden élet két perere álljon meg. Ugyanez történt az egész ország területén. Drámai döbbenetességgel hatott, hogy a Cityben, amelyben mindig forr és dübörög az élet, két pereren át halos esend volt. Az emberek mereven állottak, mintha szobrok lettek volna. Egy második ágyulövés vetett véget ennek a kegyelethes mozdulatlanságnak. Az ünnepséget nagy katonai felvonulás fejezte be.

Mivolt a reklám-kiállítás eredménye?

A háziasszonyok ellátása a legjobb és legolcsóbb kávéval és hártyán ingyen „Viktoria”-pótkávé specialitással, amelyek a következő áron mindenütt kaphatók:

1 csomag Cuba-keverék, finom	200 gr. Lei 20
1 „ Jáva-keverék, legfinomabb	400 gr. Lei 40
1 „ Mocca-keverék, extrafinom	200 gr. Lei 24
	400 gr. Lei 45
	200 gr. Lei 25
	400 gr. Lei 48

Administratia judetului Timis-Torontal. Serviciul Financiar Nr. 33695—1930.

Publicatiune de licitatiune

Se aduce la cunostinta generala in ziua de 17 Nov. 1930 ora a. m. se va tine a doua Licitatiune publica cu termin scurt de 15 zile pentru urmatoarele lucrari de reparare de poduri: a) podul de drumul vicinal: Otelec, Iva Giulvaz km. 7—8;

b) podul de pe drumul vicinal Cenei—Uivar — Sanmartinulabese, km. 14—15;

c) podul de pe drumul vicinal Uivar—Pustines—Otelec — martinul-maghiar km. 3—4.

Licitatiunea se va tine la Pretura judetului Timis-Torontal la latul Societatii Timis-Bega in roul dlui Presedinte al deleg. jud. etaj II. in conformitate cu dispozitiunile art. 88—110 din legea Ctb. publice.

Dnij concurenti vor depune oferta cu ofertele lor timbrate conform legii si recepisa Adm. financiar sau a casei de depuneri despre suma semnarea garantiei de 5% asumatului oferite, care garanta in pa adjudecare se va completa conform art. 105 din legea Ctb. publice pana la 10%. Garanta nu rari si efecte de stat nu se aduce.

Pe plicul inchis si sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Contractorului; b) Sectorul la care se ofera oferta.

Valoarea lucrarilor depe de este de lei 108.000.

Devizul, caetul de sarcini, si toate alte informatiuni se pot obtine in zilele de lucru intre orele 8—12 dela biroul economic parter usor si la serviciul tehnic jud.

Ofertantii vor indica in scris oferta ca cunosc in intregime conditiunile stipulate in caetulu de sarcini obligandu-se ca la cazu adjutecare lor vor termine lucrarile pana la 10. Dec. 1930.

Timisoara, la 31. Oct. 1930.

Presedinte: **Dr. Ionescu M.**
Seful serviciului: **Murgu M.**

Másfél tonnás
keveset futott, kifogástalan.

TEHERALVÁZÁ
azonnalra keresünk
ELECTRON
Szent György-tér

Nagy raktár modern repkályhákba kandallókban és takaróhelyekben,
Minden színben és kiválóan, elsőrendű anyagból barmulatos olcsó áron 1898. évben alapított cégünk röpalkályhagyártó cégünk
PLESZ JÁNOS FI
Mehala, Str. Olteniilor
(Wlassits-utca, új gyár a sarkon a Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhák és javítások pontosan és gyorsan eszközöltenek.

Művészet

Kulenkampf György hegedűversenye szombaton a Tiszti Színházban. A város minden részén látható a nagy sárga falra, amely ezen művészi eseményt beharangozza. Kétségtelen, Kulenkampf tanár a hegedű egyik legnagyobb művésze. A Neue Züricher Zeitung azt írja Kulenkampfról: „Cesar Frank Árszonatáját játszotta meggyőző és céltudatosan, elragadó lentéssel és utóérhetetlen hanggal.” A koncertjén látni fogjuk Wolfgang Rosé urat, a híres zongoravirtóst. Berlinből. Bizonyos, hogy városunk zenei és művészet iránti érdeklődő körei az esemény elé nagy lelkesedéssel tekintenek. Jegyek a Magyar Közművelődési Egyesületnél, a tér 8. alatt (tel. 949) kaphatók.

Rádió

Magyar Rádió (November 12.) Budapest. 9 óra 15: A postászenekar hangversenye. 12 óra 5: A Mánfalvi szalonzenekar hangversenye. 3 óra 30: Operaház előadásának közvetítése, utána Magyar Imre és csellószenekarának hangversenye a Magyar Kávéházban. Bécs. 11 óra 15: Az osztrák himnusz. utána a Magyar Köztársasági elnök beszédének közvetítése. 11 óra 15: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 1 óra 5: Gramofonzene. 3 óra 30: Délutáni hangverseny Braunwald Jella (ének) közreműködésével. Breslau. 1 óra 50: Gramofonzene. 7 óra: Esti hangverseny. 8 óra 30: Kelélys est a rádiózenekar közreműködésével. 9 óra 45: A bányászzenekar hangversenye. 10 óra 20: A breslaui operaház előadásának közvetítése. Bécs. 11 óra 25: Gramofonzene. 1 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra 30: Gramofonzene. 5 óra 30: Hangverseny. 7 óra 30: Bécs közvetítése, utána a Kaszino-Variete előadásának közvetítése. Kattowitz. 8 óra 30: Szólóhangverseny. 1 óra 15: Gramofonzene. Leipzig. 1 óra 45: A film jövője című akadémiai szindarab előadása. 9 óra 30: Legendák és balladák. utána a németzene. Morva-Ostrau. 6 óra 20: Gramofonzene. 9 óra 30: Gramofonzene. München. 8 óra: Kálmán című operettjének előadása, utána tánczene. Milánó. 5 óra: Gramofonzene. 1 óra 30: Esti hangverseny. 8 óra 30: Tánczene. Prága. 9 óra 30: Gramofonzene. Róma. 8 óra 32: Tánczene. 9 óra 5: Az afrikai női opera előadása. Toulouse. 8 óra 45: Havai gitár hangverseny. 1 óra: Szimfonikus hangverseny. 1 óra 30: Operettrészletek. 10 óra: Kávéházi zene.

Csütörtök (November 13.) Budapest. 9 óra 15: Rékaj Miklós szalonzenekarának hangversenye. 12 óra 5: A Rendőrszenekar hangversenye. 4 óra: Rádió szabadszabadság. 5 óra 30: Hangverseny. Péter M. (ének) és Baranyai Gyula (cselló) közreműködésével. 7 óra 50: Vigjátékok előadása a stúdióból, majd Banda Marci és csellószenekarának hangversenye az Magyar Kávéházban. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene.

7 óra 35: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Ossip Dymov Dreimal Zwischenfälle című szindarabjának előadása. 10 óra 5: A Silving-Geiszler zenekar hangversenye. Breslau. 4 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 20: Gramofonzene. 9 óra 55: Operettrészletek divatos operettkékből. 10 óra 45: Szórakoztató és tánczene. Bécs. 11 óra 25: Gramofonzene. 12 óra 45: Nemzeti dalok gitár kísérettel. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Gramofonzene. 8 óra 30: Operettrészletek. 9 óra 30: Nemzeti dalok. 10 óra 20: Balajka zenekar hangversenye. Kattowitz. 4 óra 15: Gramofonzene. 5 óra 45: Népies hangverseny. 8 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 15:

Esti hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Operettrészletek. Morva-Ostrau. 6 óra: Gramofonzene. 6 óra 35: Hangverseny. 6 óra 50: Gramofonzene. 7 óra 45: Sziléziai népdalok. 8 óra 30: Kabaréelőadás. 9 óra: Prága közvetítése. München. 4 óra 25: Dalok. 5 óra 25: Délutáni hangverseny. 9 óra: Kamarazene. Milánó. 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Hangverseny. 8 óra 30: Tánczene. Prága. 12 óra 30: Déli hangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Róma. 8 óra 30: Tánczene. 9 óra 5: Arrigo Serrato hegedűművész hangversenye. Toulouse. 7 óra 30: Tánczene. 10 óra: Opera és operettrészletek.

Közgazdaság

Nincs magyar jelöltje az új mezőgazdasági tanács egyetlen listájának sem

A mezőgazdasági kamarák reformjáról szóló törvény új szervezete, a mezőgazdasági tanácsot létesítette. A mezőgazdasági tanács hajítja végre a mezőgazdasági kamarák választmányának határozatait, gondja lesz a parasztság sorsának fellendítésére és összekötő kapcsolatot képez az ipar és kereskedelem között. Hatáskörébe tartozik még a gabonaárak rendezése is. Temesvárott ma, szerdán választják meg a három tagból álló mezőgazdasági tanácsot, amely a mezőgazdasági kamara mellett fog működni. Temesvárott ezerháromezret választó járul az urnák elé és a választási elnök Balta Koriolán dr. főpolgármester, a szavazás pedig a városházán folyik. A szavazás reggel nyolc órakor veszi kezdetét. A mezőgazdasági tanács mandátumaiért

Az Ujpesti Népbank fizetéseketlen-sége. Megirtuk, hogy az egyik ujpécsi takarékpénztár a súlyos gazdasági viszonyok hatása alatt fizetéseketlen lett és kényszerregegyezséget kér. Ujpécs községben több pénzüintézet működik és mivel híriünk téves értelmezésre adhat okot, a többi ottani pénzüintézet reputációja érdekében közöljük, hogy az Ujpesti Népbankról van szó, amely kénytelen volt fizetéseit beszüntetni. A többi ujpécsi intézet ennél a népbanknál érdekelve nincsen.

Munkaalkalmat kell teremteni. Bukarestben a munkaügyi miniszteriumban Hatiegan Emil dr. miniszter elnöklésével a munkanélküliség ügyében értekezlet volt. Az értekezlet a következő határozatokat hozta: 1. Munkaalkalmat kell teremteni mind azok részére, akik igazolják, hogy munkanélküliek. 2. Az összes sürgős állami közmunkákat olyan vállalkozóknak kell kiadni, akik kötelezik magukat, hogy munkanélkülieket alkalmaznak. 3. A munkanélküliek segélyezését decentralizálni kell. A munkafelügyelőségtől a munkanélküliségről részletes jelentéseket kérnek és ezek beérkezése után újabb értekezlet tartanak. Az országban jelenleg negyven ezer munkanélküli van.

Egyre kevesebb pénz van forgalomban. A Nemzeti Bank most adta ki októberi jelentését. A jelentés részletesen beszámol a különböző tárcák állásáról. A rossz pénzügyi helyzetet a jelentésnek az a része világítja meg, amely beszámol a forgalomban lévő pénzmennyiségről. Eszerint, amíg szeptemberben a bankjegyforgalom 19

két lista küzd. A román lista, amelynek tagjai Dascal Jenő, Manolescu János és Roman Vazul. Kivüle van még a német-sváb lista, amelynek listavezetője Wendl Jakob. Érdekes, hogy a választás nem a listarendszer alapján megy végbe, hanem a mezőgazdasági tanácsnak a hat jelölt közül azok lesznek a tagjai, akik a legtöbb szavazatot kapják. A szomorú gazdasági helyzetre jellemző, hogy a mezőgazdasági tanács megválasztása iránt alig mutatkozik érdeklődés. Sajnálatos, hogy a magyar mezőgazdák részéről egyetlen jelölt sem szerepel a listákon és nem tudjuk, hogy ezért a mulasztásért kit terhel a felelősség. A választást délután záriák le.

milliárd 64 millió 405.375 lei volt, adig októberben már csak 18 millió 860 millió lei pénz volt forgalomban. A novemberi kimutatás még rosszabb lesz.

Románia képviselői a genfi gazdasági konferencián. November tizenhetedikén Genfben kezdődik az új nemzetközi konferencia. A konferencián Románia is képviselteti magát és a román delegáció vezetője Manolescu ipari és kereskedelemügyi miniszter lesz, kivüle Niculescu Jenő meghatalmazott miniszter és Popescu Cezár államtitkár vesznek részt.

Üldözik a tőzsdei spekulánsokat. Brüsszeli jelentés szerint a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy a büns tőzsdemanőverek ellen szigorú intézkedéseket lép tet életbe. A minisztertanács utasította a kereskedelmi és az igazságügyi minisztereket, hogy közösen dolgozzák ki a rendszabályokat azok ellen, akik a tőzsdei árfolyamokat hasznosítás céljából leszorítják és ezzel a nemzetvagyonot megkárosítják.

Hare a munkanélküliség ellen. Szombathelyen több gyár redukálta üzemét és ennek következtében számos munkás kenyértelenné vált. A munkások kiadósan jelentek meg a főispánnál és kérték, eszközölje ki, hogy a kormány nyújtson a gyáraknak segítséget, hogy azok ismét teljes munkásszámmal dolgozhassanak. A munkások kijelentették, ha ez megtörténik, akkor hajlandók hetenkint egy napi keresetüket a munkanélküliek támogatására adni.

Felozlatják a mezőgazdasági kamarák választmányait. Bukaresti jelentés szerint a földművelésügyi miniszter az ország összes mezőgazdasági kamaráinak igazgatótanácsait és választmányait felozlatja és 1931. januárban általános mezőgazdasági kamarai választásokat rendelnek el.

Gabonaárak a magánforgalomban. A temesvári terménytőzsde már hetek óta teljesen üzletellen. A buza hatalmas árzuhanása meddővé tette a temesvári terménytőzsdét és ami kevés üzletet kötnek, azt inkább a magánforgalom eredményezi. A gabonaárak a magánforgalomban a következők: Bánsági buza 79 kilogramos 365, ótengeri 250, újitengeri 185, árpa 210, zab 240 lei száz kilónként.

Emelkedett a buza ára. Az okiráltságban és Erdély több helyén arra a hírre, hogy a kormány bevezeti a beletét, emelkedtek a buzaárak. Erdélyben tegnap 390—420 lei között adtak el buzát métermázsánként. Kolozsvárott tegnap élénk volt a tőzsde, kilenc vagon buza talált vevőt és többet is eladhattak volna, azonban nem volt kínálat.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306, Párisban 15.15, Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.40, hollandi forint 68, dinár 2.99, francia frank 6.6250, olasz lira 8.8250, cseh korona 5, német márka 40.14, osztrák schilling 23.77, magyar pengő 29.48, svájci frank 32.72, belgas (5 belga frank) 23.49.

A budapesti tőzsde jegyzései. (November 11.) Leszámítolóban 85.6, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 72, Magyar Hitel 64.7, Pesti Házai 170.5, Dräsche 100, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 81, Rima 55.6, Salgó 33.2, Általános Kőszén 457, Beocsni 136.5, Nasic 99.25, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 66.6, Magyar cukor 85, Déleukor 90.5, Egis —, Lipták 10, Nóva 25.2, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör 12.5.

Mozi

Mozi mai műsora

Forum: Az éneklő bolond. (Beszélő film.)

Belgárosi mozi: Ördög-tánc.

Gyárvárosi mozi: A halhatatlan lump. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi mozi: A csempész menyasszony.

Mehalai mozi: Nincs előadás.

Osszes bel- és külföldi
cukorkák és csokoládék
állandóan frissen kaphatók
SOMOGYI-nál
Lloyd-sor 11. Telefon 11-65

Butor

bálo, ebédők, uzorok stb. butorok
olesón és kedvező részletfizetések
mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

Nem ráta!

De ke: [pen]ért olcsón
vásárolhat férfi-, flu- és
gyermekruhát

FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Scudier-tér 5. sz. a.

Atmeneti Doubl-felöltő	1500—	
szőrmegallér	1800—	
fekete téllapleto,	barsonygallér	1300—
szőrmegallér	1900—	
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—	
kamarnöltőny	1500—	
csizmanadrág	150—400—	
gyermekruha-posztó	350—	

Apróhirdetések

Házasság

32 éves

ref. v., egyetemet végzett budapesti állami tisztviselő megismerkedne házasság céljából jólszituált uri leánnyal. Csak komoly ajánlatokra reflektálok. Ajánlatokat „Diszkréció biztosítja” jelígyére e lap kiadójába kérek. (3081)

Alkalmazás

Keresek

finom modoru, jókedélyü, fiatal urinőt, aki a délutáni órákra két kis leányom gondozá elvállalja. Németül, franciául beszélök előnyben részesülnek. Csak is komoly reflektánsok adják le címeiket a Déi Hírlap kiadóhivatalában „Megbízható” jelígyére. (2652)

Perfekt mindenek szakácsnőt keresek azonnalra. Csakis hosszabb időre kiállított bizonyítvánnyal rendelkezők, pedáns tiszták, feltétlenül megbízhatók jelentkezzenek Fehér Olga, Dózsa u. 3. I. em. (816)

Szücs munkás és munkásnő azonnal felvéteték. Winternitz, Belyáros. (672)

Német kisasszonyt egész délutánra 15-re keresek. Somogyi cukorkaüzlet, Lloyd sor. (3093)

Házikisasszonynak jómegjelenésű urileányt keres nagy vállalat vezérigazgatója. Román vagy német nyelv megkívántatik. Értekezni lehet d. e. 10—12-ig és d. u. 5—7-ig. Stefanovic étterem, Bonnáz-u. 18. (3102)

60 holdas temesmegyei gazdaságnak feles megmunkálásához keresték egy nagyobb földműves család (lehetőleg volt telepes) mely a gazdálkodás minden ágához s a buza, kukorica, here, búkköny termelésén kívül a cirok, mák, dohány és egyéb növényfélék termeléséhez is ért. Érdeklődni lehet a temesmegyei mezőgazdasági egyesületnél (Sindicatul Agricol) Timisoara I, Bul. Regele Ferdinand II. (3103)

Nyomdai berakónót azonnali belépésre keresek. Ungár nyomda, Szt. György tér 4. (3105)

Állást keres

Onálló nő bejárónői állást keres, egyedülálló urhoz is megy. Címeiket „Tiszta” jelígyére a kiadóba kérek. (3087)

Adás-vétel

Veszek

használt postabélyegeket minden mennyiségben. Szécsi Philatelia bélyegkereskedés, Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 2, a Máriával szemben. (1925)

Steward teherautó

28-as típus 2—2 és fél tonnás kifogástalan jó állapotban eladó. Megtekinthető Szax Károly kovácsmesternél Balint. (3046)

TÜZIFA mtr: 300—440 Lei
100 kg 90—110 Lei

kőszén - faszén - lécs - koks - cserép deszka - parkett-hulladék-18lgy!

Pékeknek speciális fa

SPITZER FIAI APRITÓTELEP Gyár., Indóház-ut

TELEFON: 390

Női bicikli jókarban lévő eladó. IV., Csillag-u. 32 (régi szám). (3094)

Tejgazdasági felszerelés „Titania” tejfőlőző, vajtőpülő, sajtotstb. továbbá 300^{mm} daráló új tárcsákkal eladó. Buding Gyula, Biled. (3104)

A DÉLI HÍRLAP REGÉNYE

A SZIVEK GYŐZELME

IRTA: **BERKÓ KÁROLY**

33. folytatás

— Imre, az Istenre Kérlek, hallgass meg engem nyugodtan!

Azonban Imre nem volt fogékony a megnyugtató szavak iránt. Valóságos dühroham uralkodott rajta. Gorombán megragadta a szerencsétlen nőt és messzire ellődította magát úgy, hogy az visszaesett a székre. A szemei ádázul forogtak, mintha ki akartak volna ugrani gödreikből.

— El tőlem! Te becstelen. Te... te... te...

Nem mondta ki azt a rettenetes szót, amely ott lebegett az ajkán. Mintha maga is borzongott volna annak kiejtésétől.

Tovább kiáltozott:

— Ne merj hozzám nyulni! Ne merj közelebb lépni hozzám! Nyugodtan hallgassalak meg, miközben minden esőpp vérem lázad az annak a gyalázatnak a terhe alatt, amellyel engem illetél? Azt hiszed talán, hogy rám nézve külön kitüntetés, ha kegyeidben a méltóságos urral osztozkodhatom? Inkább megölelem a legfeszettebb utcalányt, semhogy a kezem még egyszer megérintsen téged. A legszentebb érzelmeimet áldoztam neked, szivemben oltárt emeltem neked és te ugyanakkor egy kéjenc karjaiban mulattál az én együgyűségem fölött! Te rongy! Szégyenlem magamat önmagam előtt, amikor arra gondolok, hogy kétségbeesésben és utánad való vágyakozásban nem egyszer sirva fakadtam!

Ezek a szavak pörölyesapásoként sújtottak le Erzsikére. A szerencsétlen nő térdre vetette magát és térdencsuszva közeledett Imréhez, aki az egyik ajtónak támaszkodott neki.

— Nem vagyok vétkes. — zokogta Erzsike — legalább is nem vagyok vétkes olyan mértékben, mint te gondold. Nem a vérem és nem a pénzvágyam hajtott engem oda, ahol most vagyok. Amikor elhagytál és én magamra maradtam, a falu pellengérré állított. Kétségbeesetten a halálba akartam menekülni és bele akartam magamat vetni a zugó patakba. A legnagyobb jelki gyöttrődés idején talált rám a gróf és szinte magamon kívül voltam, amikor elvitt a a faluból. Bocssáss meg! Légy irgalmas hozzám!

Hiába való volt a könyörgés. Az a gondolat, hogy a gróf, aki neki elejétől fogva gyűlölt vetélytársa volt. Erzsike karjaiban a boldogságot megtalálta, mialatt ő ezer kintől mardosva epekedett utána és leveleire a választ sóvárogva várta, a máskülönben galambszelű Fűzes Imrét őrzőjévé tette.

Nem tudott magán uralkodni.

Lelke úgy tombolt, mint a gátszakadásos rakoncátlan folyó.

Fagyos szünet támadt.

Erzsike összetette két kezét és úgy könyörgött:

— Kegyelem! Irgalom!

Fűzes Imre torkából rekedten tört elő a gunyos nevetés:

— Kegyelem? Irgalom? Ez kéne most a kisasszonynak, ugye? De, amikor eszébe kellett volna jutnia,

hogy az én szerelmemmel szemben is szükség volna irgalomra és kegyelemre, akkor ez a két szó ismeretlen fogalom volt a nagyságos kisasszony előtt. Amikor engem elárultál, akkor nem jutott bezzeg eszedbe, hogy velem szemben irgalmatlan és kegyetlen vagy. El akarod velem hitetni, hogy nem voltál eszednél, amikor követted a gróft. Azt hiszed, hogy az az együgyű mesét beveszem? Ezt mondhatod másnak, de nem nekem. Az sem kifogás, hogy nem tudtál kétségbeesésben mit csinálni, amikor hiába vártad az én leveleimet. Becsületes nő ilyen körülmények között nem sokat gondolkozik, hanem a becstelen élet helyett a becsületes halált választja.

A szerencsétlen fiatal nő, akinek lelke fájdalmasan vergődött, térdre vetette magát Fűzes Imre előtt és úgy könyörgött neki:

— Hallgass meg engem, Imre, hadd mondok el mindent. Hiszen igenis, akartam én öngyilkos lenni, a halálba akartam menekülni, de...

13.

Amíg ez a heves jelenet lejátszódott azon a keskeny folyosón, amely a szinpadot az öltözőkkel összekötötte, addig odabent a nézőtérben a zenekar egy lármás darabot játszott, a szinpadon pedig a ballettlányok érdekes táncot jártak. A lármában senki nem hallotta a civódást, amely meglehetősen hangosan folyt le Erzsike és Imre között. Mások a különböző színészek, az öltöztetőnők és a diszlemező munkások is sűrűn megfordulnak ezen a folyosón, most azonban ezek valamennyien a szinfalak mögött lapultak és figyelemmel kísérték a szinpadon folyó tüzes táncot, amelyet az újonnan szerződött ballett első ízben mutatott be.

Erzsikének az volt a szokása, hogy három énekszám között az időt pihenéssel töltötte az öltözőjében. Ilyenkor nem szerette, ha zavarták és éppen azért Zimszky Kálmán gróf sem szokta ilyen időben sohasem fölkeresni. A gróf ezt az időt ott töltötte a páholyában és nézte az előadást, amelyről aztán az előadás után, amikor valamely előkelő étteremben vacsoráztak, mindig tréfás beszámolót tartott Erzsikének.

Ma azonban a grófon valami nyugtalanság vett erőt. Amint ott ült páholyában, eszébe volt egyre az a jelenet, amely az előadás előtt Erzsike öltözőjében közte és a leány között lejátszódott. Éppen azért azt gondolta, hogy most ez egyszer nem marad a páholyában, hanem fölkeresi Erzsikét az öltözőben és vidám beszélgetéssel megkísérli gondolatait derüsstenni.

A gróf kilépett a páholyából, végigment a páholyok folyosóján és onnan benyitott abba a folyosóba, amelyben Erzsike tartózkodott Fűzessel. Zimszky gróf az első pillanatban abban a hiszemben volt, hogy valamely ismeretlen

színházi párocska enyélé mással és el akart menni. Fejét félrefordította azok némák maradtak sem ismerte volna őket.

Azonban világosan és hallotta Erzsike szavait:

— A halálba akartam menni, de...

Erről a hangról, amely más hang közül is kiismert ráismert Erzsike hangja.

A gróf lábai mintha vertek volna.

Ugyanabban a pillanatban Erzsike is észre vette többé nincsen egyedül a Fűzes Imrével és azért fölugrott térdeplő helyzetbe.

Zimszky Kálmán gróf ványra annyira megdermedt, azt hitte nem tudna egyetlen kimondani. Azonban zott saját magában, mekövetkező pillanatban f...

— Erzsike, mi történt? És kiesoda ez az ember, a magánál?

(Folyt. köv.)

Apróhirdet

Eladó Ganz-téle villanymotor, Spitzer és fia, tüzfatelep.

Eladó 10—100 darab 4 hónapos malac, Móróc József, Gier.

Landauer hintó jó állapotban, fedeles hintó kályhák nagyon olcsón eladtelia, XII. u. 68, villamos. Megteinteni és megvenni 4 ig.

Lakás

Kiadó december 1-re két utcai szobaszoza és mellékhelyiségek Ujlaki utca 22. Zuzel-ház.

Két egy szobás szép szuterén lakás ezon IV., Mircea Voda (Missits-u. 12, új szám 11.

Különbejáratu tiszta, utcai butorozott szobaházban uriembernek novemb kiadó. II., Galamb-u. 24. T

Lloyd-soron elegáns utcai szoba, fürdő, lépcsőházi bejárattal kiadó sor 5, félemelet 10.

Különféle

Ajánlom

tiszta fehér rizlingi bor literenként 18 leier
I. rendü tea-rum 105
II. rendü tea-rum 100
I. rendü szilvórium 70
II. rendü szilvórium 50
Törköly 70 lei
Legfinomabb likörök
Vanília, Bergamot } literje
Sartroz }
Állás } 105 lei
Keserü }

Cognac három csillagos literje
Az összes italok tüveg nélkül e
Kérem a tisztelt vevőköröm
próba rendelést megkísérelt
szes áruim jóságáért felelel
ga Pál vendéglős, II., Fels
utca 1.

Baka Péter névre szóló pirosigazolvány e
Megtalálója a rendőrségen a